

**САВРЕМЕНО
СЛИКАРСТВО
РОМА у
СРБИЈИ**

**CONTEMPORARY PAINTING OF
ROMA PEOPLE IN SERBIA**

ТРСЕНИК 2016

Савремено сликарство Рома у Србији

Contemporary painting of
Roma people in Serbia

Contemporary painting of Roma people in Serbia

Graphics on body of the Roma people is not a tattoo, but painting the arms and legs with various symbolic drawings.

Gypsies have begun with this play of colors and shapes, as painting, in their homeland of India. It is not known on what surface and with what they have begun painting. Still, something has remained from that time. Namely, the very first Gypsy painting works were done on their own bodies, firstly on their arms and legs, and are still present to this day. That was not classic painting, but some form of graphics, which consists of symbolic elements of various situations, times, age and lots of other things. On weddings, "Dum-dums" are put on bride by bridesmaids. On arms of mothers and closest family members, Bajrakia is drawn. Before death, women paint their arms and legs with henna believing that it is a good deed and that will help them reach Dzennet (heaven). Only for weddings, female part of the family draw tracteries with henna on legs and arms in time of child circumcision. This is done by mothers and fathers family side, respectively.

It is not investigated who were the first Roma people painters in Serbia. The only thing that we know for sure is that several Roma people painters considered themselves Serbians, although we know for sure that they were Gypsies. One of the first Roma people painters in Serbia never hid the fact that he was a Gypsy, his name was Šaban Butić who lived on Kosovo and he taught art in a school in Mitrovica. He exhibited along with Slobodan Karadzic, Milos Vasic, Blagoje Music and some other painters, mostly on the gathering of Serbian cultural achievements, and there have been around 30 of those gatherings. With the sudden stop of those manifestations, Roma people exhibitions in Serbia have almost disappeared, although some were conducted in the period of 10 years. For that reason alone, the need for a specific Roma people art organization have occurred. Because of that, on April, 8th 1997, in Trstenik LUR was founded, which actively participated in cultural, primarily in paint life of Serbia and beyond, because its members were affirmed Roma people artists.

Painters of Roma people origin have mostly exhibited on collective exhibitions, because independent exhibitions of these artists were really few. Because of low quality of paints or some other reason, until recently they weren't represented in art reality of Serbia.

As theme "Roma people as inspiration for fine artists" is very attractive, as well as "Gypsies in fine arts creativity", there is an initiative to found "Roma Art Gallery" in Belgrade, which has been done in 2009. In that gallery, several independent exhibitions were put out, but there were also some exhibitions from people who weren't Roma people. In Roma Art Gallery artists who exhibited here, also exhibit on this exhibition as well.

On exhibition, named "Contemporary painting of Roma people in Serbia" which is organized by LUR and "Roma Art Gallery" in Trstenik are exhibited works of: Milos Vasic, Vlada Aleksic, Slobodan Karadzic, Zoran Tairovic, Mina Karandzic, Radomir Usainovic – Kaleja, Maja Ljubotina – Antonesku and Olivera Todorovic.

Dr Dragoljub Ackovic

Графика на сопственом телу Рома, није тетовирање, већ канирање руку и ногу разним симболичним цртежима.

Игром боја и облика као сликарством су се Роми почели бавити још у прапостојбини Индији. Како су и на чему сликали није нам познато. Ипак, нешто је остало из тог времена. Наиме, први сликарски радови Рома, тада а и сада су рађени на сопственом телу, пре свега на ногама и рукама. То није било класично сликарство, већ нека врста графике, која има симболичне елементе ситуација, времена, старосног доба и много чега другог. На свадби млади, другарице стављају "Дум-думе". Мајкама и најужјој фамилији цртају Бајракиа на рукама. Жене пред смрт, боје руке и ноге каном, верујући да је то севап и да ће им то помоћи да лакше стигну до џенета. Осим за свадбу, женски део породице каном црта шаре на ногама и рукама у време сунећења детета. То чини мајчина и очева родбина.

Ко су били први сликари ромског порекла у Србији, није истражено. Једино што поуздано знамо да је било неколико њих који су се углавном изјашњавали као Срби, мада се поуздано зна да су они ромског порекла. Један од првих сликара Рома у Србији који то никада није крио био је Шабан Бутић, који је живео на Косову и био наставник ликовног васпитања у некој школи у Митровици. Излагао је заједно са Слободаном Караџићем, Милошем Васићем, Благојем Мусићем и још понеки од сликара, највише на Смотрама културних достигнућа Србије, којих је одржано тридесетак. Са престанком организовања те манифестације, сликарске изложбе Рома у Србији, готово да су нестале, мада их је неколико и организовано али у периоду од десетак година. Из тог разлога указала се потреба за формирањем неке специфичне ромске сликарске организације. Збогтога је у Трстенику 8. априла 1997. основан ЛУР- Ликовно удружење Рома у Србији, које активно учествовало у културном, пре свега сликарском животу Србије а и шире јер, су његови чланови били афирмисани ромски уметници.

Сликари ромског порекла су углавном излагали на колективним изложбама, јер је самосталних изложби ових уметника била заиста мало. Дали због квалитета слика или из неких других разлога, до скоро нису били заступљени у ликовној стварности у Србији.

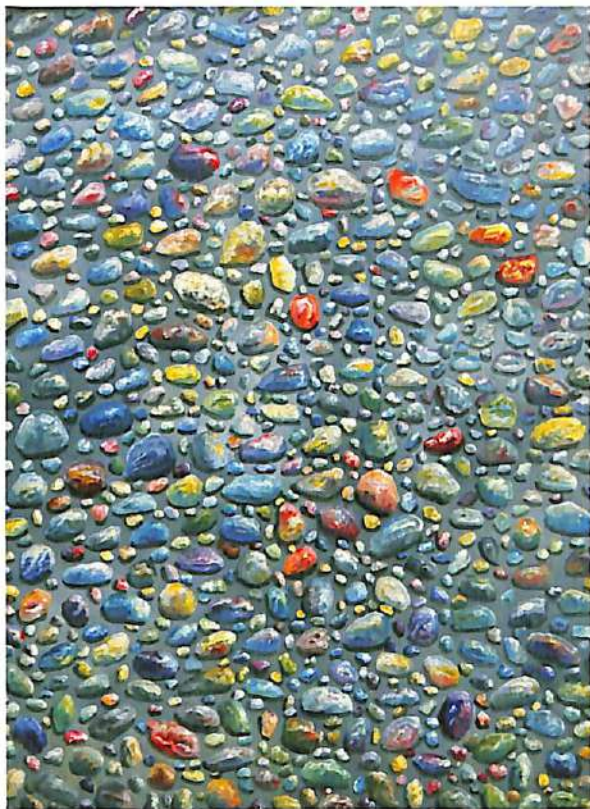
Како је тема "Роми као инспирација ликовних уметника" веома атрактивна, као и тема "Роми у ликовном стваралаштву", у Београду је потекла иницијатива да се оснује "Рома Арт Галерија", што је и учињено 2009. године. У њој је организовано неколико самосталних изложби Рома сликара, а било је и неколико изложби на којима су учествовали не Роми. У Рома арт галерији су излагали углавном уметници који су заступљени и на овој изложби.

На Изложби "Савремено сликарство Рома у Србији" коју су организовали ЛУР и „Рома арт галерија" у Трстенику, изложени су радови: Милоша Васића, Владе Алексића, Слободана Караџића, Зорана Таировића, Мине Караџић, Радомира Усаиновића- Калеје, Маје Љуботине- Антонеску и Оливере Тодоровић.

Др Драгољуб Ацковић

Слика са плаже
уље на платну

Слободан Караџић

Рођен у Новом Саду 1947. године. Сликарство усавршавао у иностранству. Сликањем се бави од 1974. године. До 1976. године бавио се примењеном уметношћу да би се касније искључиво посветио сликарству. Његове слике и цртежи налазе се у многим иностраним галеријама у којима је овај уметник радио. Повремено је радио у Норвешкој, као предавач графичког дизајна у Ослу. Излагао је много пута у земљи и иностранству. Учесник је многобројних колонија. 2011. постаје члан Интернационалне Ромске академије наука и уметности.. Живео и радио у Новом Саду

Born in Novi Sad in 1947. He studied painting abroad. He started painting in 1974. Until 1976, he dealt with applied arts and later he completely turned to painting. His paintings and drawings are in many international galleries in which this artist works. In Norway, He worked part-time job as graphics design teacher in Oslo. He exhibited many times in Serbia and abroad. He is a participant in many colonies. In 2011 he becomes a member of the International Roma people academy of science and arts. He lived and worked in Novi Sad.

Пролеће
уље на платну

Владимир Алексић

Рођен 1961. у Јагодини. Сликањем се бави од 1981. године. Самостално излагао више од десет пута, групно много пута у земљи и иностранству. Веома успешно ради фреске и иконе на стаклу. Члан је Музеја наивних уметника Југославије у Јагодини. Његови радови су ушли у Антологију европске наиве. Члан ЛУР-а од оснивања. Живео и стварао у Јагодини.

Born in 1961 in Jagodina. He paints since 1981. He has more than 10 independent exhibitions and lots of collective ones in country and abroad. He created very nice frescos and icons on glass. He is a member of naïve artists Museum of Yugoslavia in Jagodina. His works were accepted into an anthology of European naïve. He is a member of LUR since its founding. He lived and worked in Jagodina.

Лепа Маја
комбинована техника

Маја Љуботина

Рођена 1972 године у Љубљани (Словенија). Дипломирала на Факултету примењених уметности и дизајна у Београду, на катедри за костимографију 1996. године. Завршила магистарске студије на универзитету ОЕИКА са магистарском тезом из области Ромске културе "Одевна и плесна култура Рома у Србији". Као самостални уметник, дипломирани костимограф-сликар, живи и ради у Љубљани.

Born 1972 in Ljubljana (Slovenia). Graduated on the faculty of applied arts of design in Belgrade, department of costumography in 1996. Finished master studies in the university OEIKA with MA thesis from the field of Roma Culture „Clothing and dancing culture of Roma people in Serbia“. As a freelance artists, graduate costume maker-painter, she works and lives in Ljubljana.

Макови
уље на платну

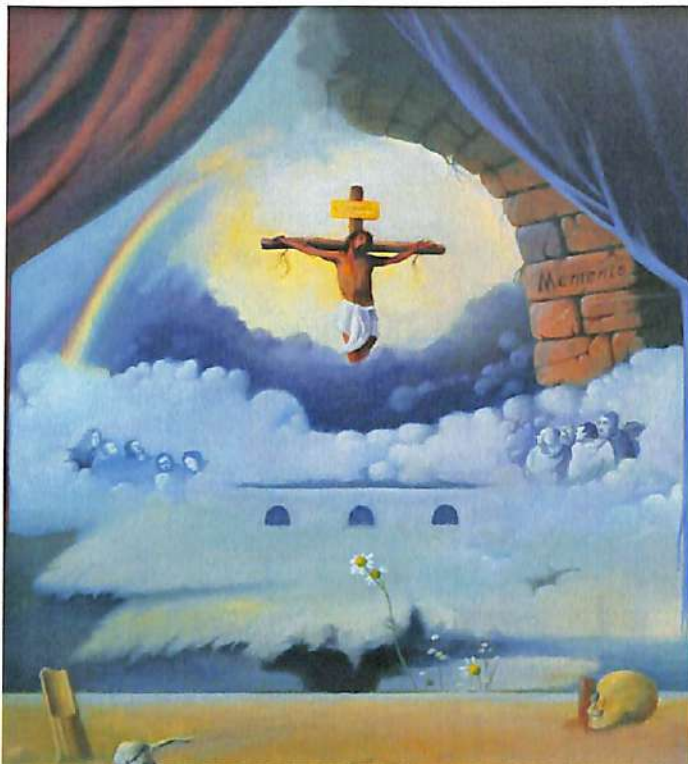

Мина Караџић

Рођена у Новом Саду 1980. године. Школовала се у родном граду. Вајањем и сликањем се бави од ране младости. Од 2009. године студира Примењену фотографију на Графичком одсеку Високе техничке школе струковних студија у Новом Саду у жељи да осавремени свој израз. Учесник је више ликовних колонија и хуманитарних акција. 2011. освојила је другу награду на Новосадском фотомаратону. Имала је једанаест самосталних изложби. Живи и ради у Новом Саду.

Born in Novi Sad in 1980. She finished school there as well. She is chiseling and painting since early youth. Since 2009 she is studying applied photography in graphics section of High technical school of professional studies in Novi Sad all in attempt to modernize her look. She is a participant of many art colonies and humanitarian actions. In 2011 she won second prize on Novi Sad photo-marathon. She had 11 independent exhibitions. She lives and works in Novi Sad.

Мементо
уље на платну

Радомир Усаиновић

Рођен 1951. у Ћуприји. Сликањем се бави од 1970. године. До сада је приредио десетак самосталних изложби, а колективно излагао много пута. За свој рад је више пута награђиван. Његов сликарски правац је надреализам. Члан је УЛУС-а. Члан ЛУР-а Србије од оснивања. Живи и ради у Ћуприји као слободан уметник.

Born in 1951 in Cuprija. He paints since 1970. To this day, he had a dozen of independent exhibitions, and lots of collective ones. He received many awards for his work. He belongs to surrealism. He is a member of ULUS. He is a member of LUR since its founding. He lives and works in Cuprija as freelance artist.

Птице

комбинована техника

Оливера Тодоровић

Рођена 04.10.1949. године, у Скели код Обреновца. Завршила је угоститељску школу. Сликарством се бави од малих ногу. Излагала на неколико колективних изложби. Велики број слика уништила јој је поплава у Обреновцу. Живи и ради у Обреновцу.

Born on October 10, 1949 in Skela near Obrenovac. She finished catering school. She paints since youth. She had several collective exhibitions. Great number of painting were destroyed by flood which hit Obrenovac. She lives and works in Obrenovac.

ЗАХВАЉУЈЕМО СЕ НА САРАДЊИ:

ROMA ART
GALLERY
Београд

ЛИКОВНО УДРУЖЕЊЕ РОМА СРБИЈЕ

LUR SRBIJE

ОПШТИНА ТРСТЕНИК

НОСИЛАЦ ПРОЈЕКТА

дизајн каталога- Данило Вуковић

